Joan B. Casas

Exdegà del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Aeroport, Madrid... debats recurrents

El debat polític i socioeconòmic, així com la seva repercussió mediàtica, posa a prova diàriament l'autoestima del país. El nivell d'autocrítica, que sovint amaga la defensa d'interessos partidistes, no té competidor en l'entorn espanyol. La llista d'exemples d'aquesta actitud abasta tots els àmbits socials i econòmics. Els catalans ens podem passar dies lamentant-nos perquè no hem estat capaços de portar-nos prou bé perquè l'empresa, de capital majoritari de l'Estat, que controla una de les nostres principals infraestructures (aeroport) hagi decidit unilateralment no invertir-hi perquè hem manifestat dubtes sobre el pla proposat. Efectivament, hi ha motius per a la decepció i la indignació en el tema de l'aeroport, però hi són perquè es tracta d'una infraestructura vital que no gestionem directament, cosa que ens converteix en un cas pràcticament únic en el món aeroportuari i en un impediment evident per a la seva competitivitat.

En una reunió recent amb participació de l'alcalde de Madrid i algun destacat economista es declarava que el debat sobre l'efecte aspiradora de la capital és un debat "fals i pervers". Deixant de banda les evidències i els estudis en sentit contrari, el cas de Madrid cal centrar-lo en el model que defensa i que es tradueix en una competència fiscal amb la resta de territoris que tampoc trobaríem en cap Estat del nostre entorn. Beneficiar-se del fet que a l'ombra del poder polític s'hi concentri poder econòmic, financer, d'infraestructures i tecnològic i a la vegada crear en l'àmbit domèstic un *paradís fiscal* és d'una enorme insolidaritat i un pèssim exemple per a un Estat que necessita ajuts europeus periòdics i que presenta una recaptació tributària més de 7 punts per sota de la mitjana europea. La comparació amb Catalunya serveix per fer una crítica de l'*infern fiscal* en què vivim els catalans, mentre s'ignora que els ingressos dels pressupostos de la Generalitat no depenen de la capacitat de creació de riquesa de l'economia catalana, sinó d'un model de finançament que, a paritat de compra, comporta que els seus recursos públics per habitant siguin els mes baixos de tot l'Estat (cal dir que amb l'excepció de Madrid, que així compensa una part dels beneficis de la capitalitat).

Finançament

S'ignora que els pressupostos de la Generalitat no depenen de la capacitat de creació de riquesa de l'economia catalana

El país va sobrat de diagnosis. Què som i què hauríem de fer i de ser està definit en multitud d'estudis, la majoria dels quals seriosos i respectant les grans tendències de futur, com el canvi climàtic i la sostenibilitat, tot sense necessitat de decréixer. Per avançar cap un model adaptat a l'evolució del món és prou sabut que cal disposar de poder i de recursos econòmics. La política seguida al fons Next Generation, centralitzats a l'entorn de la Moncloa, reflecteix i ens recorda nítidament quina és la posició en la qual estem en aquest sentit.

Assumint que la crítica és una condició necessària per millorar, caldria també no oblidar l'autèntica naturalesa dels problemes que ens afecten.